

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-31>

УДК 336.025

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО СТАРТАП-ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ: СПІВПРАЦЯ ОСВІТИ, НАУКИ І БІЗНЕСУ

FINANCIAL REGULATION OF THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE STARTUP ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE: COOPERATION BETWEEN EDUCATION, SCIENCE AND BUSINESS

Раделицький Юрій Орестовичдоктор економічних наук, професор,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7979-0268>**Ременяк Артур Володимирович**аспірант кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0291-2217>**Тимків Назар Андрійович**магістрант,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9457-8076>**Radelytskyi Yuriy, Remeniak Artur, Tymkiv Nazar**
Ivan Franko National University of Lviv

Стаття присвячена актуальним питанням фінансового регулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в національній економіці, розвитку стартап-підприємництва, стартап-екосистеми, кооперації приватних підприємств, закладів вищої освіти та наукових установ. Конкретизовано сутність поняття «фінансове регулювання», «інноваційний розвиток», «стартап». Досліджено динаміку кількості інноваційно активних промислових підприємств, їхні витрати на інноваційну діяльність, в тому числі наукові дослідження і розробки (НДР), фінансове забезпечення інновацій. Проведено порівняння активності великих стартап-компаній в Україні та Центрально-Східній Європі. Акцентовано увагу на державних проектах та програмах, які стимулюють стартап-підприємництво, зокрема успішному прикладі режиму Дія.City. Окреслено окремі орієнтири вдосконалення державного, зокрема фінансового регулювання розвитку інноваційного стартап-підприємництва, в тому числі на основі застосування інструментів бюджетної і податкової підтримки.

Ключові слова: фінансове регулювання, інноваційний розвиток підприємств, стартап, акселератор, інкубатор, науковий парк, освіта, наука, бізнес.

The article is devoted to the current issues of financial regulation of innovative activities of business entities in the national economy, the development of startup entrepreneurship, startup ecosystem, cooperation of private enterprises, higher education institutions and scientific institutions. The latest research of domestic and foreign scientists in the field of fintech environment, innovative entrepreneurship, commercialization of scientific research is analyzed. The essence of the concepts of «financial regulation», «innovative development», «startup» is specified. The dynamics of the number of innovatively active industrial enterprises, their expenses for innovative activities, including scientific research and development (R&D), financial support for innovations are studied. The activity of large startup companies in Ukraine and Central and Eastern Europe is compared. Attention is focused on state projects and programs that stimulate startup entrepreneurship, in particular, the successful example of the Diya.City regime. Some guidelines for improving state, in particular financial regulation of the development of innovative startup entrepreneurship are outlined, including on the basis of the use of budgetary and tax support instruments, namely: creation and implementation of state funding programs (full and partial), material support for creative students and youth, tax incentives (reduction of income tax rates, personal income tax, potentially VAT,

inclusion of startup companies in one of the groups of single tax payers or creation of a separate group), tools for budgetary and tax incentives for the development of the necessary infrastructure, including science parks. The main aspects and means of improving the synergy of business, educational institutions and scientific institutions are considered. The regulatory and legal regulation of the activities of startup companies in the national economy is studied, its main shortcomings are identified and ways of improvement are proposed. Attention is focused on the importance of business incubators and accelerators in the development of startup entrepreneurship.

Keywords: financial regulation, innovative development of enterprises, startup, accelerator, incubator, science park, education, science, business.

Постановка проблеми. Кількість стартап-компаній, їх вихід на міжнародний ринок, сфери діяльності, у яких впроваджуються новації, є передумовами успіху як конкретного бізнесу, так і конкурентоспроможності держави в цілому. Стимулом для інноваційної діяльності підприємств, зокрема в частині стартапів, є їхня співпраця із закладами вищої освіти й науковими установами для впровадження результатів наукових досліджень і їхнього масштабування. Завдання держави при цьому полягає у тому, щоб сформувати дієве правове регулювання та достатні стимули. У цьому контексті актуалізуються питання вивчення синергії в системі «освіта-наука-бізнес» на основі розуміння тенденцій розвитку стартапів в економіці України та чинників, які впливають на їх створення та трансформацію у повноцінний бізнес.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З.-А. Ехсан аналізує еволюцію поняття «стартап», щоб детермінувати його за допомогою якісних і кількісних показників [29]. Вплив акселераторів на інноваційну діяльність стартапів досліджено у роботі Н. Сарто, К. Казареса та А. Мініна [25]. Зв'язки між стартапом та штучним інтелектом розглянуто у І. Ді Бернардо, М. Трегуа, Г. Фабіо та Р. Андреа [24]. Фінансуванню стартапів та їх ролі у конкурентній стратегії підприємства присвячено дослідження Г. Хоменко та ін. [21]. Аналіз іноземного досвіду комерціалізації технологій здійснив А. Євсєєв [6]. Проблеми розвитку стартапів у закладах вищої освіти розглянула В. Чабан [23]. Вивченню фінтех-середовища, взаємодії освіти, науки та підприємництва приділили увагу Н. Демчишак й М. Крупка [2; 11; 12].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Втім, прогрес стартап-підприємництва та його роль в інноваційному розвитку набуває все більшого значення. Завданням держави є сприяння розвитку стартапів, в тому числі через налагодження співпраці бізнесу, освіти та науки, зокрема комерціалізацію наукових досліджень, про-

блематика чого, як і потенційні рішення, залишаються недостатньо розкритими.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтувати орієнтири фінансового регулювання розвитку інноваційного стартап-підприємництва в Україні у контексті співпраці освіти-науки-бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Необхідною передумовою розвитку та ефективності стартап-підприємництва у вітчизняній економіці є фінансове регулювання, сутнісні аспекти якого розглянемо детальніше. Так, у ширшому контексті О. Томілін під фінансово-економічним регулюванням розуміє сукупність фінансово-економічних заходів кредитного та фіскального спрямування, удосконалення законодавчо-правової бази [19]. Водночас Т. Горват вважає, що «фінансове регулювання є процесом застосування регламентованих повноважень фінансового спрямування для здійснення керованого впливу на діяльність суб'єктів господарювання, зокрема шляхом пропорційного перерозподілу фінансових ресурсів між учасниками ринку для їхнього оптимального та раціонального використання» [1, с. 29]. Тобто, загалом класично основними інструментами фінансового регулювання є, передусім, бюджетні та податкові інструменти впливу держави на певні соціально-економічні процеси, у даному випадку на інноваційну діяльність та стартап-підприємництво. Своєю чергою інноваційний розвиток підприємства М. Рогоза та К. Вергал визначають як «...здатність підприємства динамічно розвиватися на власній основі за рахунок систематичного формування комплексу дій, направлених на розробку, впровадження, подальшу модифікацію нововведень» [18, с. 18]. На думку Г. Капіноса та К. Ларіонової, «сутність інноваційного розвитку полягає у безперервному пошуку та впровадженні нових технологічних рішень, продуктів, методів організації виробництва та управління, що дозволяють підвищити ефективність господарської діяльності» [10].

Упродовж 2020–2023 років кількість інноваційно активних промислових підприємств в Україні зменшилася більш ніж вдвічі (від 809 у 2020 до 354 у 2023 році [3; 4]). Частка таких підприємств у загальній кількості промислових суб'єктів господарювання, крім ФОП, також зменшилася вдвічі (рис. 1).

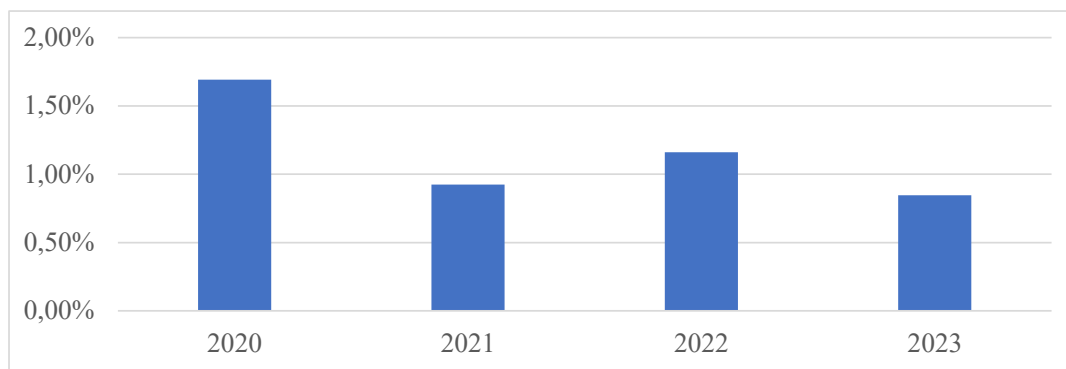
Загальні витрати на інновації промислових підприємств впродовж 2020–2023 рр. також скоротилися вдвічі (рис. 2). Ці зміни можна обґрунтувати, серед іншого, негативним впливом пандемії коронавірусу в Україні з березня 2020 р. та повномасштабним вторгненням РФ з 24.02.2022 р.

Зауважимо, що частка витрат на наукові дослідження та розробки (НДР) в серед-

ньому за період 2018-2023 рр. становила 28 % від витрат на інновації, при цьому більша частина НДР здійснювалася власними силами (рис. 3).

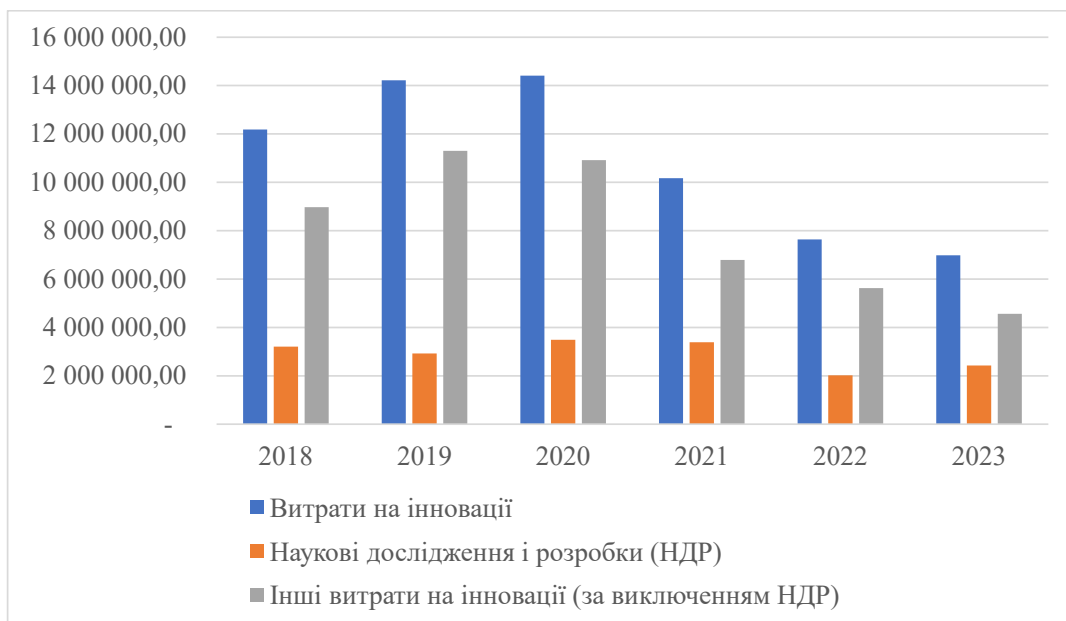
У промисловості впродовж 2018-2023 рр. найбільшу частку у витратах на інновації стабільно займала переробна (в середньому – 89% від загальних витрат). Після неї за обсягами витрат на інновації були добувна промисловість і розроблення кар'єрів (7 %), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (4 %) та водопостачання, каналізація, поводження з відходами (1 %) (рис. 4).

Відзначимо, що у джерелах фінансування витрат на інновації у промисловості стабільно переважають власні кошти підпри-

Рис. 1. Частка інноваційно активних промислових підприємств у загальній кількості промислових суб'єктів господарювання (крім ФОП)

Джерело: побудовано авторами на основі [3; 4]

Рис. 2. Витрати на інновації промислових підприємств за видами витрат у 2018–2023 рр., тис. грн

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

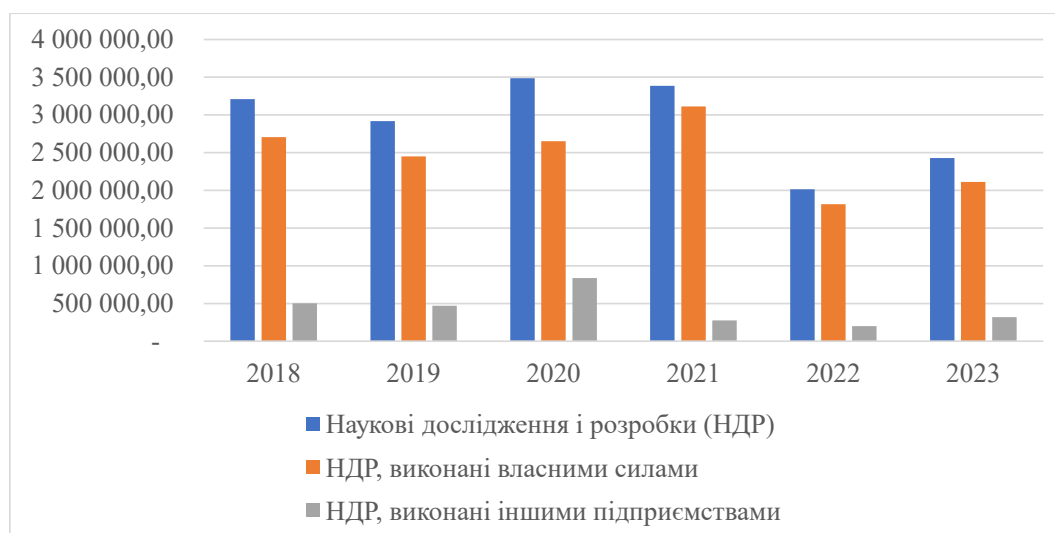

Рис. 3. Витрати на наукові дослідження і розробки (НДР) промислових підприємств, тис. грн

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

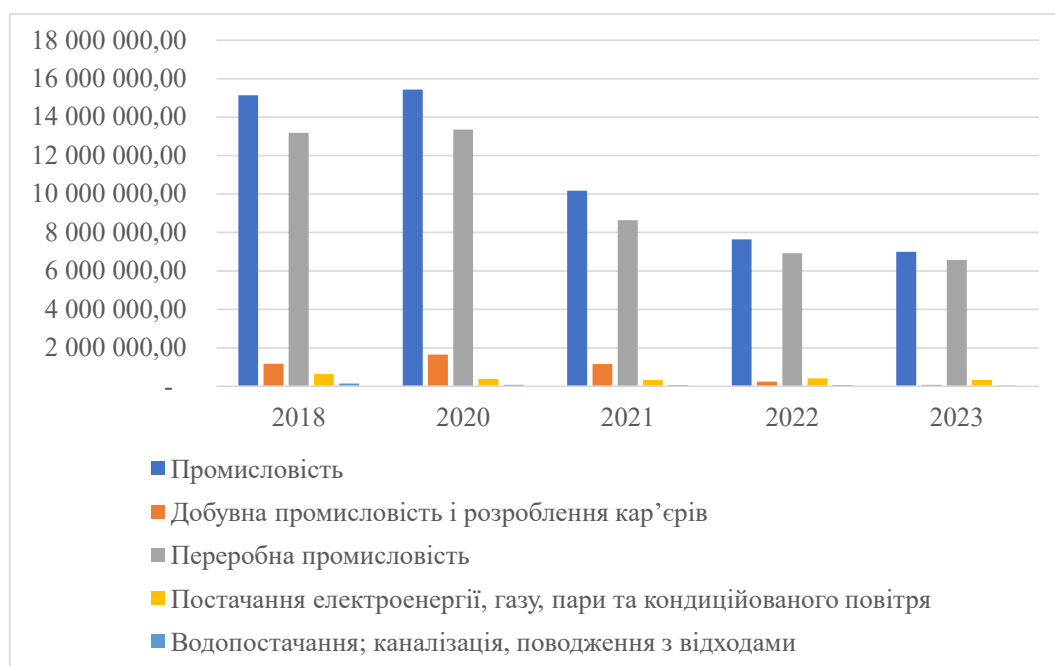

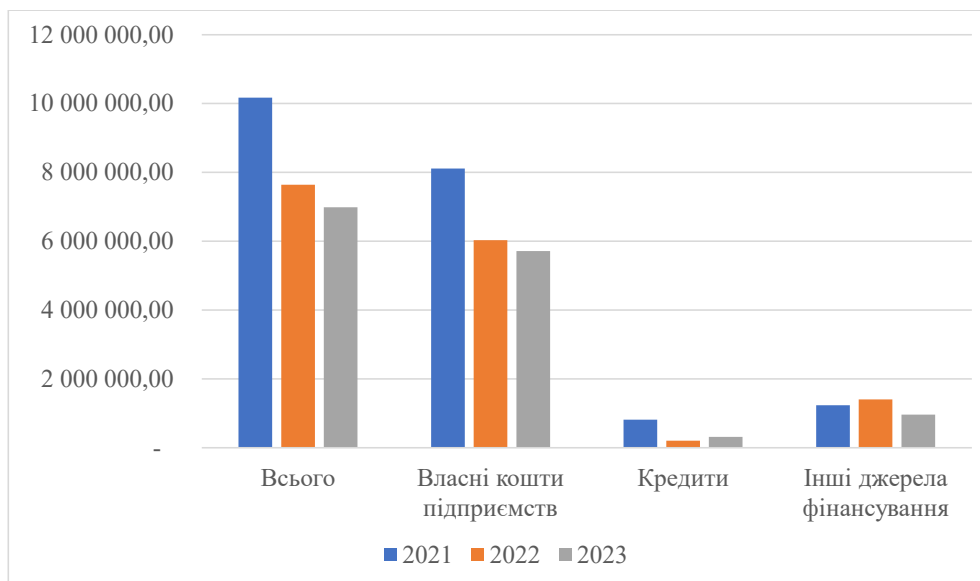
Рис. 4. Витрати на інновації промислових підприємств за видами економічної діяльності у 2018–2023 рр., тис. грн

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

емств (в середньому 80,14 % від загальних витрат). Водночас іншим суттєвим джерелом фінансування є кредити (в середньому 5,09 %) (рис. 5).

Одним із аспектів інноваційного розвитку як окремого підприємства, так і національної економіки загалом у сучасних умовах, як підтверджує світова практика, є просування концепту бізнесу через створення стартапів. У вітчизняному законодавстві виникла неоднозначна ситуація: попри те, що у деяких

нормативно-правових актах (однак серед них по суті немає жодного закону), урядових програмах та інших державних документах уже використовується термін «стартап», конкретне визначення даного поняття відсутнє, що спричиняє певні правові колізії, зокрема і в частині передбачення інструментів регулювання та стимулювання. Немає однозначності і серед учених і практиків щодо дефініції «стартапу». Так, З.-А. Ехсан пропонує наступне його визначення «...фірма, яка

Рис. 5. Витрати на інновації промислових підприємств за джерелами фінансування у 2021–2023 рр., тис. грн

Джерело: побудовано авторами на основі [4]

швидко розвивається завдяки своїм інноваціям щодо продуктів/послуг і процесів за допомогою служб ІТ/ІКТ. Статус стартапу умовний від віку реєстрації бізнесу згідно з правилами країни» [29]. Водночас Р. Болдрідж окреслює стартапи як «...молоді компанії, створені для того, щоб розробити унікальний продукт або послугу, вивести її на ринок і зробити непереборною та незамінною для клієнтів» [26]. Загалом, більшість вчених виділяють три відмінні риси стартапів від звичайних підприємств: 1) підприємство створене нещодавно; 2) діяльність побудована на інноваціях; 3) швидкий та динамічний розвиток підприємства.

Безумовно робота стартапів, скажімо як різновиду інноваційного підприємництва, в національній економіці потребує державного регулювання, в тому числі стимулювання: нормативно-правового, бюджетного, податкового, інфраструктурного тощо.

Попри відсутність дефініції стартапу у вітчизняному законодавстві, діяльність стартап-компаній все ж регулюється певними загальними нормативно-правовими актами, які стосуються підприємництва: 1) Закон України «Про інноваційну діяльність» №40-IV від 04.07.2002 р. Хоча закон не містить визначення «стартап», втім регулює впровадження інновацій у господарську діяльність, що є основою стартап-компаній [7]; 2) Податковий кодекс України №2755-VI від 02.12.2010 р. Оскільки більшість стартапів реєструються як суб'єкти господарювання

для ведення комерційної діяльності, вони сплачують податки та користуються податковими пільгами на загальній основі, якщо уже є зареєстровані (тобто у цьому разі не йдеться просто про команди інноваторів без реєстрації бізнесу) [16]; 3) Цивільний кодекс України №435-IV від 16.01.2003 р. Регулює юридичні аспекти діяльності підприємств залежно від їх організаційно-правових форм [22]; 4) Закон України «Про наукові парки» №1563-VI від 25.06.2009 р. Регулює правові, економічні, організаційні відносини, пов'язані із створенням та функціонуванням наукових парків, і спрямований на інтенсифікацію процесів розроблення, впровадження, виробництва інноваційної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках [8].

Загалом інвестування у стартап-компанії, що є основою їх прогресу як інноваційного бізнесу, можливе на різних стадіях: передпосівна (Pre-Seed), посівна (Seed), раунд А (Round A), раунд В (Round B), стадія зростання (Growth stage) [21]. При цьому зрозуміло, що різним є також запит на фінансові ресурси на окремих етапах (найменший на початкових, а найбільший – на пізніх стадіях відповідно).

Заслуговує уваги і той факт, що станом на 2025 р. найбільша кількість великих стартапів була розташована у США (84 333 стартап-компанії), Індії (17 796), Великій Британії (7 704), Канаді (4 143) та Австралії (3 144) [27]. За кількістю великих стартапів у Центрально-Східній Європі Україна третя (рис. 6). Також у

2024 році Україна посіла 46-те місце в щорічному рейтингу стартап-екосистем Global Startup Ecosystem Index 2024 від Глобального дослідницького центру стартапів та інновацій StartupBlink. Україна покращила рейтинг на 3 позиції у порівнянні з 2023 роком, коли була 49-ю.

При цьому у 2024 році Україна увійшла до топ-10 країн Східної Європи, будучи дев'ятою. Також було виокремлено 6 міст, які входять до топ-1000 міст Global Startup Ecosystem Index 2024, серед яких Київ (75 місце), Львів (397), Харків (599), Одеса (682), Тернопіль (962) та Дніпро (969 місце) [14].

Варто зазначити, що точну та актуальну кількість стартап-компаній в певній країні неможливо визначити тому, що багато стартапів перебувають у розробці, не публікують інформації, реєструються закордоном або не вказують свій статус як «стартап», а інколи просто є командами односторонніх-інноваторів.

Стійкості стартапів та ефективності їх розвитку сприяє співпраця з бізнес-інкубаторами, акселераторами та науковими парками, що водночас спрощує фінансове регулювання та стимулювання. Бізнес-інкубатори – це «спеціалізовані програми або організації, призначені для підтримки зростання та розвитку підприємств на початкових етапах ... Основною метою бізнес-інкубаторів є прискорення розвитку стартапів, зменшення ризиків і збільшення шансів на довготривалу життєздатність підприємства» [13]. Акселератори –

це програми обмеженої тривалості (близько трьох місяців), які допомагають стартап-компаніям визначати та будувати їхні початкові продукти, визначати перспективні сегменти клієнтів і забезпечувати ресурси, включаючи капітал і працівників [28].

Відзначимо, що наукові парки створюються з метою розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності у закладах вищої освіти та/або наукових установах, ефективного та раціонального використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази для створення та комерціалізації результатів науково-технічної діяльності і їх впровадження на вітчизняному та закордонному ринках [8]. На наше переконання, при цьому наукові парки можуть бути використані як платформи інкубації та акселерації стартап-підприємництва.

У 2018 року за ініціативи Міністерства фінансів України було засновано Український фонд стартапів (офіційна назва Фонд розвитку інновацій) – державна інституція, що допомагає інноваційним проектам та технологічним стартапам залучити кошти на ранніх етапах та запустити власні проекти [20]. Наразі фінансування фондом відбувається за трьома програмами [20]: 1) Fast Track до перемоги – призначена для спрощення взаємодії Міністерства оборони України з виробниками БПЛА; 2) інноваційні ваучери – програма відкриває українським стартапам можливості для представлення інновацій на світових тех-

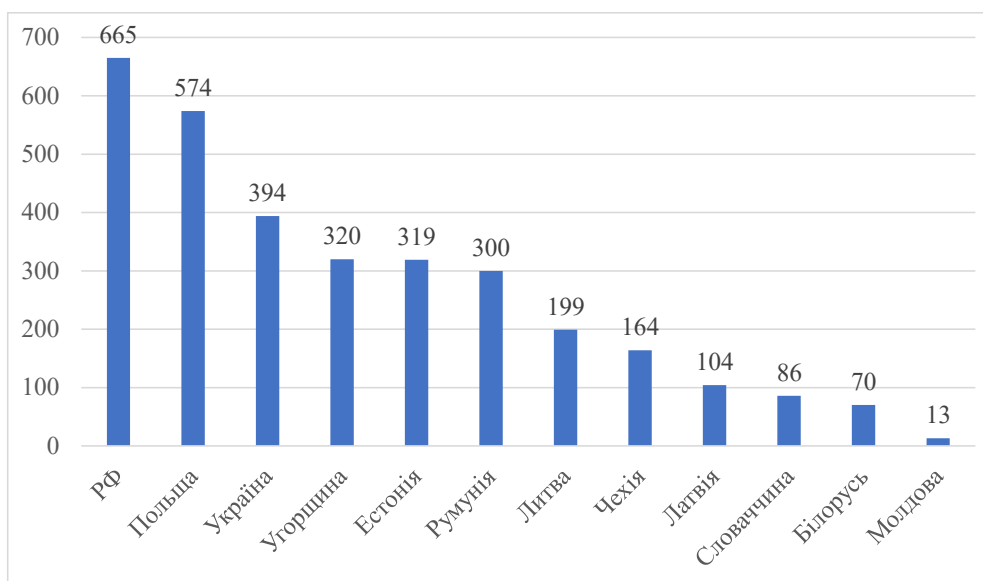

Рис. 6. Кількість великих стартап-компаній в державах Центрально-Східної Європи станом на 2025 р.

Джерело: побудовано авторами на основі [27]

нологічних виставках, пітчінгу власних проєктів впливовим інвесторам, налагодження співпраці з міжнародними стейкхолдерами; 3) корпоративні інновації – відкриває можливості стартапам до співпраці з провідними корпораціями, даючи змогу здійснити інтеграцію інноваційних рішень у великі бізнес-структури, отримати фінансову підтримку та сприяти подальшому розвитку технологічного ландшафту в Україні.

Вагомим кроком у стимулюванні стартапів в сфері IT-послуг стало запровадження унікального правового та податкового режиму для IT-компаній Дія.City. Введення механізмів венчурного інвестування покликане спростити доступ українських компаній до необхідного фінансування. Крім того, режимом Дія.City можуть скористатися високотехнологічні підприємства у сфері медицини, оборонної промисловості тощо [5; 9].

У контексті стимулювання державою створення стартапів та співпраці бізнесу і ЗВО акцентуємо на прикладі реалізації експериментального проєкту щодо створення на базі закладів вищої освіти, наукових установ мережі стартап-шкіл – інкубаторів – акселераторів. Наразі у даному проєкті беруть участь 23 заклади вищої освіти та наукові установи [15; 17].

Водночас, на наш погляд, ефективними інструментами фінансового регулювання та державного стимулювання стартап-підприємництва, серед іншого, можуть бути: 1) створення і реалізація програм державного фінансування (повного та часткового) стартап-компаній, зокрема надання грантів (для стартап-компаній, акселераторів та бізнес-інкубаторів); 2) фінансова підтримка (державна, приватна) креативних студентів та молоді; 3) розширення і поглиблення співп-

раці бізнесу, закладів вищої освіти та наукових установ для комерціалізації результатів досліджень і розробок, наприклад у провідних університетах країни; 4) податкове стимулювання: зниження ставок податку на прибуток, ПДФО, ПДВ, внесення стартап-компаній в одну з груп платників єдиного податку або ж створення окремої групи (окремі з них зреалізовані у режимі Дія.City для IT-підприємств, одна їх можна поширити на стартапи у різних сферах); 5) інструменти бюджетно-податкового стимулювання розвитку інфраструктури, в тому числі наукових парків (у 2025 р. обговорюється режим Science.City для них із податковими пільгами за аналогом до згаданого Дія.City).

Висновки. Розвиток стартап-підприємництва, вважаємо, є важливим чинником повного відновлення України, що може бути реалізований на основі створення ефективної системи співпраці «освіти-науки-бізнесу» та повинен сприяти вдосконаленню стартап-екосистеми у межах національної економіки. Синергетичні ефекти від такої взаємодії повинні сприяти генерації інноваційних ідей, їх практичній імплементації за результатами науково-технічних розробок вітчизняних вчених та комерціалізації в реаліях ринку.

Державна політика в сфері фінансового регулювання діяльності суб'єктів господарювання повинна бути забезпечена варіативним інструментарієм стимулювання розвитку інноваційного стартап-підприємництва. Водночас потенціал для подальших науково-аналітичних розвідок формує вивчення проблематики збереження конкурентного середовища у випадку підтримки підприємств у конкретних галузях і секторах національної економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Горват Т. Ю. Фінансове регулювання діяльності релігійних організацій. *Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії*. Західноукраїнський національний університет. Тернопіль, 2024. 214 с.
2. Демчишак Н., Юрків Р., Кліпільна А. Розвиток стартап-екосистеми як основа післявоєнного відновлення України: роль фінансових технологій, інвестицій та інноваційного підприємництва. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 17. С. 59–65. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.17.59>
3. Державна служба статистики України. Економічна статистика. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 24.05.2025).
4. Державна служба статистики України. Наука, інновації. Офіційний сайт. URL: <https://stat.gov.ua/uk/topics/nauka-innovatsiyi-ta-informatsiyno-komunikatsiyi-tehnologiyi> (дата звернення: 22.05.2025).
5. Дія.City. URL: <https://city.diiia.gov.ua/> (дата звернення: 20.05.2025)
6. Євсєєв А.С.. Дослідження закордонного досвіду комерціалізації інтелектуально-інноваційних технологій. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2024. № 10(201). DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.10.05>

7. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 04.07.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 22.05.2025).
8. Закон України «Про наукові парки» №1563-VI від 25.06.2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text> (дата звернення: 20.05.2025).
9. Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» №1667-IX від 15.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (дата звернення: 22.05.2025).
10. Капінос Г., Ларіонова К. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства як основа забезпечення його конкурентоспроможності. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2025. № 338(1). С. 564–573. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-83>
11. Крупка М.І., Демчишак Н.Б., Щуревич О.І. Розвиток фінтех-екосистеми в Україні: співпраця між стейкхолдерами в умовах цифрового суспільства. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка"*. 2023. Вип. 28(56). С. 86–95. URL: [https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_28\(56\).pdf](https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_28(56).pdf).
12. Крупка М.І., Демчишак Н.Б., Щуревич О.І. Стимулювання співпраці закладів освіти, науки та бізнесу в умовах цифровізації та післявоєнного відновлення України. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 57–70. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/wof/article/view/1596>
13. Марченко М.М. Роль бізнес-інкубаторів у розвитку стартапів: ключові функції та перспективи вдосконалення. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2024. № 4(47). URL: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/download/3081/2971>.
14. Міністерство економіки України. Інформаційні матеріали. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 29.05.2025).
15. МОН України. Мережа стартап-шкіл – інкубаторів – акселераторів. URL: <https://mon.gov.ua/tag/merezha-startap-shkil-inkubatoriv-akseleratoriv/?tag=merezha-startap-shkil-inkubatoriv-akseleratoriv> (дата звернення: 29.05.2025).
16. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 22.05.2025).
17. Постанова КМУ «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення на базі закладів вищої освіти, наукових установ мережі стартап-шкіл - інкубаторів-акселераторів» № 430 від 23.04.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.05.2025).
18. Рогоза М., Вергал К. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 136 с.
19. Томілін О., Зоря О., Безкровний О., Дорошенко О., Аранчій Д., Георгіаді Н. Фінансово-економічне регулювання органічного агровиробництва. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2024. № 5(58). С. 225–243. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4492>
20. Український фонд стартапів. Офіційний сайт. URL: <https://usf.com.ua/about-usf/> (дата звернення: 22.05.2025).
21. Хоменко Г., Башота А., Башота Д., Турчиняк І. Фінансування стартапів та їх роль у конкурентній стратегії підприємства. *Society and Security*, 2024. № 5. С. 25–31. DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2024-5\(5\)-25-31](https://doi.org/10.26642/sas-2024-5(5)-25-31)
22. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 19.05.2025).
23. Чабан В. Розвиток студентських стартапів у закладах вищої освіти: проблеми та шляхи вирішення. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку* : зб. наук. ст. Полтава, 2024. 249 с.
24. Di Bernardo, I., Tregua M., Fabio, G., & Andrea, R. (2021). AI as a boost for startups companies: Evidence from Italy. In C. Cobanoglu, & V. Della Corte (Eds.), *Advances in global services and retail management*, pp. 1–12. DOI: <https://www.doi.org/10.5038/9781955833035>
25. Nicola Del Sarto, Claudio Cruz Cazares, Alberto Di Minin. Startup accelerators as an open environment: The impact on startups' innovative performance. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2021.102425>
26. RebeccaBaldridge.WhatIsAStartup?TheUltimateGuide.Forbes.Jun3,2024.URL:<https://www.forbes.com/advisor/business/what-is-a-startup/#544a2a9a4c63> (дата звернення: 22.05.2025).
27. Startup Ranking. Countries. Official website. URL: <https://www.startupranking.com/countries> (дата звернення: 29.05.2025).
28. Susan Cohen. What Do Accelerators Do? *Innovations: Technology, Governance, Globalization*. 2013, 8 (3-4), p. 19–25. URL: <https://direct.mit.edu/itgg/article/8/3-4/19/9759/What-Do-Accelerators-Do-Insights-from-Incubators>

29. Zaeem-Al Ehsan. Defining a Startup – A Critical Analysis. The World Bank; East West University. Date Written: April 9, 2021. URL: <https://ssrn.com/abstract=3823361>

REFERENCES:

1. Horvat T. Yu. (2024) *Finansove rehuliuvannia diialnosti relihiinykh orhanizatsii* [Financial regulation of the activities of religious organizations]. *Dysertatsiia na здobuttia stupenia doktora filosofii*. Zakhidnoukrainskyi natsionalnyi universytet, Ternopil, 2024. 214 p. (in Ukrainian)
2. Demchyshak N., Yurkiv R., & Klipilina A. (2023) Rozvytok startup-ekosystemy yak osnova pisliapovoyennoho vidnovlennia Ukrainy: rol finansovykh tekhnolohii, investytsii ta innovatsiinoho pidpryyemnytstva [Development of startup ecosystem as a basis for post-war recovery of Ukraine: the role of financial technologies, investments and innovative entrepreneurship]. *Investytsiyni: praktyka ta dosvid*, 17, 59–65. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2023.17.59>
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2025) Ekonomichna statystyka. [Economic statistics]. Ofitsiyni sait. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed May 24, 2025)
4. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2025) Nauka, innovatsii [Science, innovations]. Ofitsiyni sait. Available at: <https://stat.gov.ua/uk/topics/nauka-innovatsiyni-ta-informatsiyni-komunikatsiyni-tekhnohohiyi> (accessed May 22, 2025)
5. Diiia.City (2025). Available at: <https://city.diiia.gov.ua/> (accessed May 20, 2025)
6. Yevsyeyev A. S. (2024) Doslidzhennia zakordonnoho dosvidu komertsializatsii intelektualno-innovatsiynykh tekhnolohii [Study of foreign experience in commercialization of intellectual and innovative technologies]. *Enerhozberezhennia. Enerhetyka. Enerhoaudyt*, 10(201), 59-65. DOI: <https://doi.org/10.20998/2313-8890.2024.10.05>
7. Zakon Ukrainy "Pro innovatsiynu diialnist" № 40-IV vid 04.07.2002 r. [Law of Ukraine "On Innovation Activity" No. 40-IV of 04.07.2002 (as amended)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (accessed May 22, 2025)
8. Zakon Ukrainy "Pro naukovi parky" №1563-VI vid 25.06.2009 r. [Law of Ukraine "On Scientific Parks" No. 1563-VI of 25.06.2009 (as amended)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text> (accessed May 20, 2025)
9. Zakon Ukrainy "Pro stymuliuvannia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini" №1667-IX vid 15.07.2021 r. [Law of Ukraine "On Stimulating the Development of the Digital Economy in Ukraine" No. 1667-IX of 15.07.2021]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text> (accessed May 22, 2025)
10. Kapinos H., & Larionova K. (2025) Stratehichne upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpryyemstva yak osnova zabezpechennia yoho konkurentospromozhnosti [Strategic management of innovative enterprise development as a basis for ensuring its competitiveness]. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 338(1), 564-573. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-83>
11. Krupka M. I., Demchyshak N. B., & Shchurevych O. I. (2023) Rozvytok fintekh-ekosystemy v Ukraini: spivpratsia mizh steykholderamy v umovakh tsyfrovoho suspilstva [Development of fintech ecosystem in Ukraine: cooperation between stakeholders in a digital society]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriya "Ekonomika"*, 28(56), 86–95. Available at: [https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_28\(56\).pdf](https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_28(56).pdf)
12. Krupka M. I., Demchyshak N. B., & Shchurevych O. I. (2023) Stymuliuvannia spivpratsi zakladiv osvity, nauky ta biznesu v umovakh tsyfrovizatsii ta pisliapovoyennoho vidnovlennia Ukrainy [Stimulation of cooperation between educational institutions, science and business in the conditions of digitalization and post-war reconstruction of Ukraine]. *Svit finansiv*, 1(74), 57–70. Available at: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/wof/article/view/1596>
13. Marchenko M. M. (2024) Rol biznes-inkubatoriv u rozvytku startupiv: kliuchovi funksi ta perspektyvy vdoskonalennia [The role of business incubators in startup development: key functions and prospects for improvement]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*, 4(47). Available at: <https://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/download/3081/2971>
14. Ministerstvo ekonomiky Ukrainy (2025) Informatsiyni materialy [Information materials]. Available at: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (accessed May 29, 2025)
15. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy (2025) Merezha startup-shkil – inkubatoriv – akseleratoriv [Network of startup schools – incubators – accelerators]. Available at: <https://mon.gov.ua/tag/merezha-startup-shkil-inkubatoriv-akseleratoriv?&tag=merezha-startup-shkil-inkubatoriv-akseleratoriv> (accessed May 29, 2025)
16. Podatkovyy kodeks Ukrainy № 2755-VI vid 02.12.2010 r. (zi zminamy) [Tax Code of Ukraine No. 2755-VI of 02.12.2010 (as amended)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (accessed May 22, 2025)

17. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu shchodo stvorennia na bazi zakladiv vyshchoi osvity, naukovykh ustanov merezhi startup-shkil – inkubatoriv – akseleratoriv" № 430 vid 23.04.2024 r. [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On the Implementation of an Experimental Project on the Creation of a Network of Startup Schools - Incubators - Accelerators on the Basis of Higher Education Institutions, Scientific Institutions" No. 430 of 23.04.2024]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2024-%D0%BF#Text> (accessed May 22, 2025)
18. Rohoza M., & Verhal K. (2011) *Stratehichnyy innovatsiynyy rozvytok pidpryyemstv: modeli ta mekhanizmy: monohrafiia* [Strategic innovative development of enterprises: models and mechanisms: monograph]. Poltava: RVV PUET. p. 136. (in Ukrainian)
19. Tomilin O., Zoria O., Bezkrivnyy O., Doroshenko O., Aranchiy D., & Heorhiadi N. (2024) Finansovo-ekonomichne rehuliuвання organichnoho ahrovyrobnytstva [Financial and economic regulation of organic agricultural production]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 5 (58), 225–243. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4492>
20. Ukrainskyi fond startupiv (2025) Ofitsiyniy sait [Official website]. Available at: <https://usf.com.ua/about-usf/> (accessed May 22, 2025)
21. Khomenko H., Bashota A., Bashota D., & Turchyniak I. (2024) Finansuvannia startupiv ta yikh rol u konkurentnii stratehii pidpryyemstva [Financing startups and their role in the competitive strategy of the enterprise]. *Society and Security*, 5, 25–31. DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2024-5\(5\)-25-31](https://doi.org/10.26642/sas-2024-5(5)-25-31)
22. Tsyvilnyy kodeks Ukrainy № 435-IV vid 16.01.2003 r. (zi zminamy) [Civil Code of Ukraine No. 435-IV of 16.01.2003 (as amended)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (accessed May 19, 2025)
23. Chaban V. (2024) Rozvytok studentskykh startupiv u zakladakh vyshchoi osvity: problemy ta shliakhy vyrishennia [Development of student startups in higher education institutions: problems and solutions], *Sotsialno-ekonomichni, politychni ta humanitarni vymiry natsionalnoho ta mistsevoho rozvytku: zb. nauk. st.* (p. 249). Poltava. (in Ukrainian)
24. Di Bernardo, I., Tregua, M., Fabio, G., & Andrea, R. (2021) AI as a boost for startups companies: Evidence from Italy. In C. Cobanoglu, & V. Della Corte (Eds.), *Advances in global services and retail management*, pp. 1–12. DOI: <https://www.doi.org/10.5038/9781955833035>
25. Del Sarto, N., Cruz Cazares, C., & Di Minin, A. (2021) Startup accelerators as an open environment: The impact on startups' innovative performance. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2021.102425>
26. Baldrige, R. (2024, June 3) What Is A Startup? The Ultimate Guide. *Forbes*. Available at: <https://www.forbes.com/advisor/business/what-is-a-startup/#544a2a9a4c63> (accessed May 22, 2025)
27. Startup Ranking (2025) Countries. Official website. Available at: <https://www.startupranking.com/countries> (accessed May 29, 2025)
28. Cohen, S. (2013) What Do Accelerators Do? *Innovations: Technology, Governance, Globalization*, 8 (3-4), 19–25. Available at: <https://direct.mit.edu/itgg/article/8/3-4/19/9759/What-Do-Accelerators-Do-Insights-from-Incubators>
29. Zaeem-Al Ehsan (2021, April 9) Defining a Startup – A Critical Analysis. The World Bank; East West University. Available at: <https://ssrn.com/abstract=3823361>